

Державна митна служба України (ДМСУ) застосовує науково обґрунтований підхід до боротьби з корупцією

Прагнучи сприяти доброчесності та боротьбі з корупцією, Державна митна служба України (ДМСУ) використовує підхід, що ґрунтується на фактичних даних, за допомогою Опитування щодо сприйняття доброчесності на митниці (CIPS). Дослідження CIPS проводилося у співпраці з Програмою Всесвітньої митної організації (ВМО) з протидії корупції та сприяння доброчесності (А-СІР), яка долучилася до ДМСУ у середині 2014 року.

Опитування CIPS складається з двох окремих опитувань для посадових осіб митних органів та приватного сектору, та має на меті кількісно оцінити, як ці дві групи сприймають рівень доброчесності в управлінні та діяльності Держмитслужби. Зокрема, це опитування дозволило перевірити, наскільки успішно, на думку цих двох груп, ДМСУ просуває доброчесність і бореться з корупцією. CIPS ґрунтується на 10 ключових чинників Оновленої Декларації Аруша, які стосуються належного врядування та сумлінності в митній сфері та розглядаються як основні чинники для розроблення ефективної національної програми забезпечення сумлінності в митній сфері.

Як дослідження сприйняття, CIPS не надає доказів наявності корупції, а лише показує, яким чином Програма А-СІР може сприяти розбудові спроможності ДМСУ у боротьбі з корупцією. Крім того, прослідковування сприйняття допомагає спрямовувати та коригувати заходи з протидії корупції та сприяння доброчесності.



3 сторони

- Під керуванням ДМСУ
- Під наглядом WCO А-СІР
- Впроваджені РwC в Німеччині

З початку партнерства ДМСУ та Програми ВМО А-СІР у 2024 році вперше в Україні було впроваджено опитування CIPS .



4 тижня

2-27 Вересня 2024



5 locations

- Київ
- Закарпаття
- Львів
- Чернівці
- Волинь

Визначення респондентів дослідження.

Джерела даних:

Кількість посадових осіб митних органів була надана Держмитслужбою.

Кількість підприємств приватного сектору було отримано із зовнішньої бази даних ORBIS із застосуванням фільтрації для отримання лише тих підприємств, які здійснюють транскордонну торгівлю під контролем Держмитслужби.

Цільові обсяги вибірки як для митників, так і для представників приватного сектору були розраховані з використанням 95% довірчого інтервалу та 4% похибки.



Результати опитування щодо сприйняття доброчесності на митниці (CIPS)

Посадові особи митниці



448

Відповіді посадових осіб
Держмитслужби
дають змогу з
упевненістю **>96%**
стверджувати, що вони
відображають
сприйняття всіх
посадових осіб
Держмитслужби

Gender ● Man ● Woman

70%

30%

Experience ● 0 - 5 ● 16 or more ● 6 - 15

20%

56%

24%

Середній бал* за 10 ключовими факторами



Приватний сектор



477

Відповіді приватного
сектору
дають змогу з
упевненістю **>95%**
стверджувати, що
відповіді відображають
сприйняття відповідних
стейкхолдерів приватного
сектору

Gender ● Man ● Woman

90%

Experience ● 0 - 5 ● 16 or more ● 6 - 15

38%

32%

29%

Середній бал* за 9** ключовими факторами

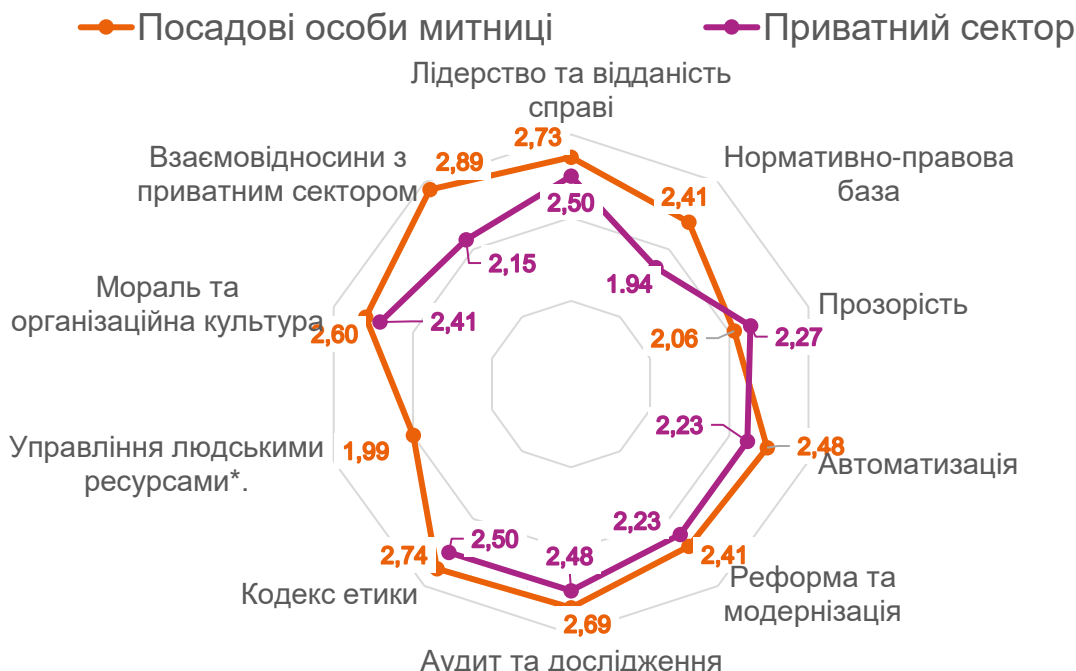


*Питання CIPS розроблені на основі 4-бальної шкали Лайкерта. Для кожного питання можна розрахувати середньозважену оцінку, або бал. Найбільш позитивна відповідь має найбільшу вагу - 3 бали, а найменш позитивна - 0 балів.

Максимальне значення середньовизначеного показника дорівнює 3, а мінімальне - 0. Чим вищий середньозважений показник, тим більш позитивним є результат певного індикатора. Оцінка ключового фактору - це середній бал за всіма питаннями ключового фактору.

** Управління людськими ресурсами не є частиною опитування приватного сектору.

Результати опитування щодо сприйняття доброчесності на митниці (CIPS)



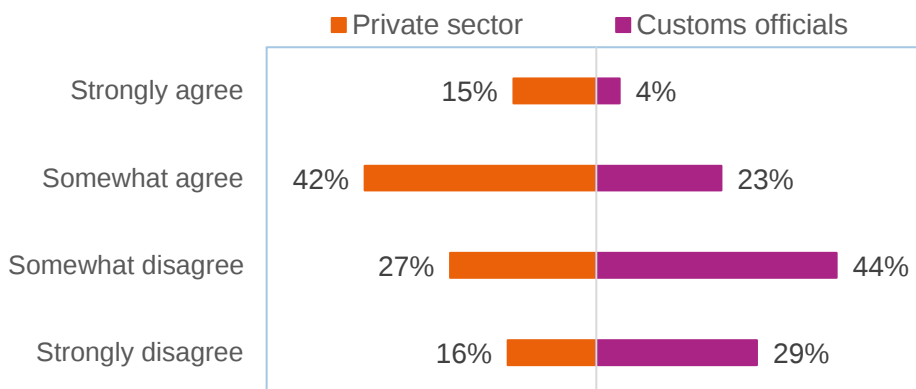
На графіку можна побачити, де існують розриви в оцінках, отриманих від митників та приватного сектору за 10 ключовими факторами Оновленої Декларації Аруша ВМО (ОДА).

Нормативно-правова база

Питання опитування в частині розгляду нормативно-правової бази, стосувалися таких аспектів, як ефективність, чіткість і комплексність нормативно-правової бази, що регулює митні адміністративні процеси. Відповіді, отримані від CIPS, показали, що складність нормативно-правової бази є проблемою більше для приватного сектору, ніж для митників. Як наслідок, деякі респонденти з приватного сектору вважають, що складність законодавства негативно впливає на їхню спроможність вести бізнес, оскільки нормативних актів іноді важко дотримуватися. Однак вони знають, як надавати відгуки на нормативно-правові акти.

Важко дотримуватися правил, тому що вони занадто складні.

Іноді буває важко дотримуватись правил через їхню складність.



Складність митних правил створює проблеми для приватного сектору

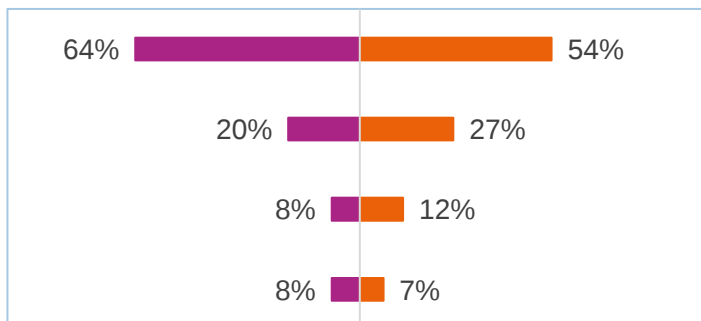
Як посадові особи митниці, так і приватний сектор вважають, що вони можуть надавати зворотній зв'язок щодо регулювання.

Я знаю до кого звернутися, якщо хочу залишити відгук щодо митних правил.

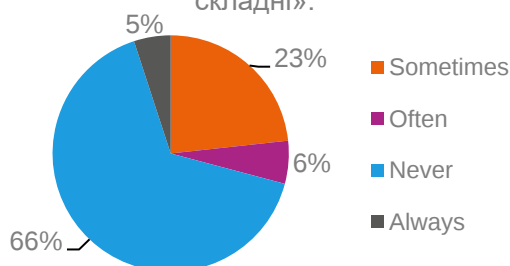
Посадові особи відчують підтримку з боку мого керівника (керівників) надавати зворотній зв'язок щодо ефективності митного регулювання.

Private sector

Strongly agree
Somewhat agree
Somewhat disagree
Strongly disagree

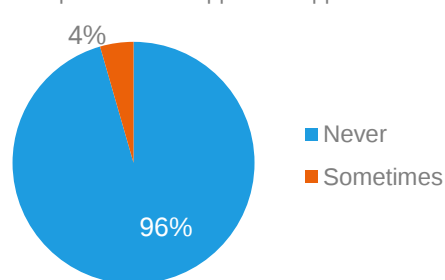


«Я не дотримуюся митних правил, тому що вони занадто складні».



Дві третини респондентів з приватного сектору стверджують, що вони завжди дотримуються правил, незважаючи на їхню складність. Однак третина з них намагається їх дотримуватися. Переважна більшість посадових осіб митниці ніколи не ігнорують правила.

«Я ігнорую митні правила, тому що вони занадто складні».



Взаємовідносини з приватним сектором



Посадові особи майже одностайно погоджуються, що їхня «повсякденна взаємодія з приватним сектором є професійною та коректною».

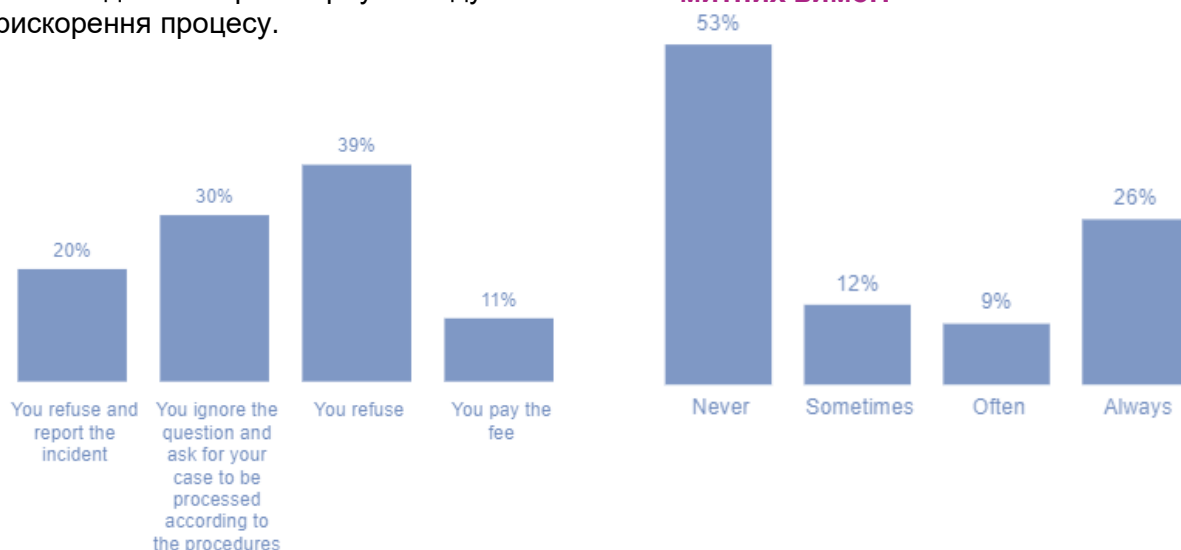
Більшість респондентів з приватного сектору вважають, що «ДМСУ має культуру обслуговування клієнтів».



Strongly agree
Somewhat agree
Somewhat disagree

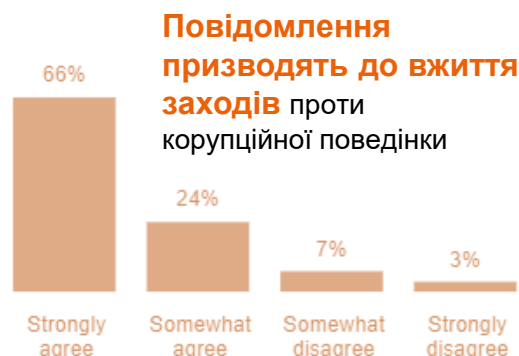
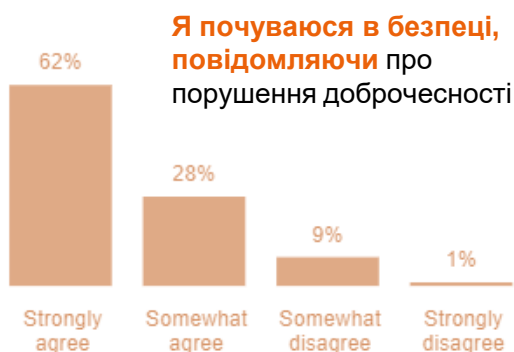
Більшість респондентів приватного сектору (89%) обрали етичну поведінку в ситуації, коли чиновник просить дати неправомірну вигоду за прискорення процесу.

Майже половина респондентів все ще мають хибне уявлення про те, що **хабар може допомогти їм уникнути певних митних вимог**.

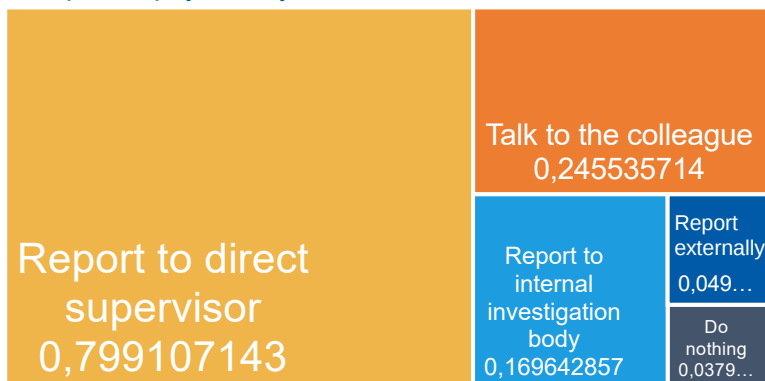


Аудит та розслідування

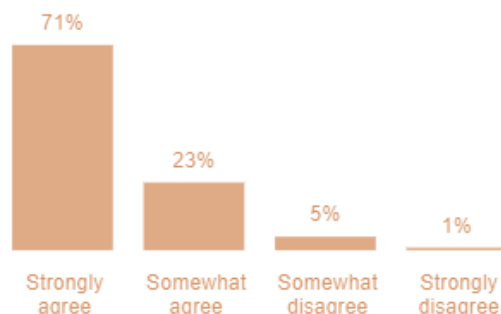
В очах посадових осіб ДМСУ...



Що б ви зробили, якби побачили, що колега приймає неправомірну вигоду?



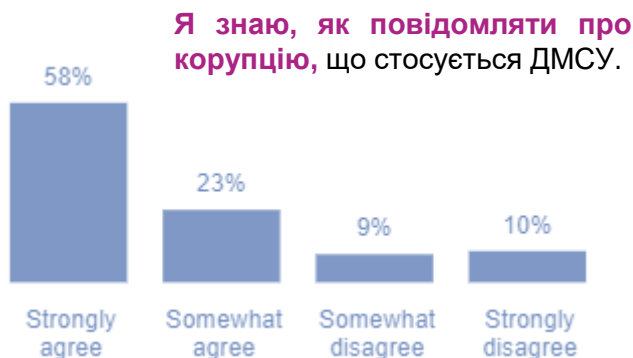
Повідомлення **розслідуються справедливо**



В очах приватного сектору...



6% респондентів брали участь у розслідуваннях, які проводила ДМСУ.
Усі вони мали позитивний досвід.



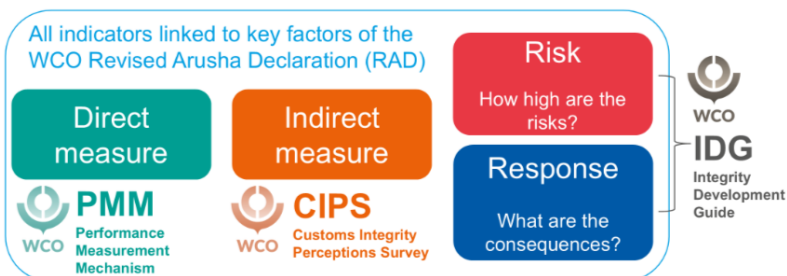
Шлях до подальшої боротьби з корупцією

Відповідно до найкращих міжнародних практик боротьби з корупцією, ВМО застосовує надійні методи як для вимірювання рівня доброчесності, так і для оцінки ефективності заходів, пов'язаних з доброчесністю. Опитування CIPS є важливим компонентом цієї системи, який був спеціально розроблений для з'ясування поведінки та сприйняття доброчесності як посадовими особами митниці, так і представниками приватного сектору.

Разом з іншими інструментами ВМО, такими як Механізми вимірювання ефективності (PMM), Керівництво ВМО з розвитку доброчесності (IDG), опитування CIPS стоїть на перехресті прямих вимірювань корупції та доброчесності з практичними рекомендаціями, що допомагають митним адміністраціям у всьому світі впроваджувати різні заходи, спрямовані на підвищення рівня доброчесності в їхніх організаціях. Успішна реалізація системи вимірювання корупції також вимагає регулярного відстеження заходів.

ДМСУ виступає за партнерський підхід до доброчесності на митниці, оскільки для досягнення реальних успіхів у боротьбі з корупцією потрібні зміни у мисленні та поведінці як з боку митниці, так і з боку приватного сектору, і саме тому ДМСУ ділиться цією інформацією зі своїми партнерами. Такий партнерський підхід починається з прозорості, підзвітності та відкритої комунікації. ДМСУ дотримується такого підходу, який пропонується ВМО та іншими міжнародними організаціями.

WCO Tools providing a **composite means** to measure corruption:



Adapted from "United Nations Convention against Corruption (UNCAC): a statistical framework to measure corruption"

Used **iteratively**, these tools can measure the **impact** of integrity-related initiatives linked to specific key factors of the WCO RAD.